

Observeren van chemische reacties

Materiaal:

- Geplastificeerd blad
- Pipetten
- Vergrootglas
- Ba(NO₃)₂ 0,2M
- (NH₄)₂SO₄ 0,5M
- NH₃ 3M
- Na₂SO₄ 0,5M
- Pb(CH₃COO)₂ 0,5M
- HCl 1M
- NaOH 1M
- KMnO₄ 0,01M
- AgNO₃ 0,1M
- CuSO₄ 0,2M
- FeSO₄ 0,2M
- Fe(NO₃)₃ 0,2M
- KSCN 0,2M
- Zn korrels

Ba(NO ₃) ₂	1		Na ₂ SO ₄
Pb(NO ₃) ₂	2		KI
Fe(NO ₃) ₃	3		KSCN
CuSO ₄	4		NH ₃
NH ₄ VO ₃	5		HCl en Zn
FeSO ₄	6		NaOH
KMnO ₄	7		FeSO ₄
Ba(NO ₃) ₂	8		NaOH
AgNO ₃	9		FeSO ₄
CuSO ₄	10		Zn

$\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$	1	Na_2SO_4
$\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$	2	KI
$\text{Fe}(\text{NO}_3)_3$	3	KSCN
CuSO_4	4	NH_3
NH_4VO_3	5	HCl en Zn
FeSO_4	6	NaOH
KMnO_4	7	FeSO_4
$\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$	8	NaOH
AgNO_3	9	FeSO_4
CuSO_4	10	Zn

Uitvoering:

1. Maak bijgevoegd blad en plastificeer.
2. Breng 2 druppels $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ in box1 en voeg hieraan 2 druppels Na_2SO_4
3. Voeg twee druppels $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ in box2 en voeg hieraan 2 druppels KI
4. Breng 2 druppels $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3$ in box3. Voeg hieraan 1 druppel KSCN oplossing
5. Breng 2 druppels CuSO_4 oplossing in box4. Voeg hieraan 2 druppels NH_3
6. Breng 2 druppels FeSO_4 in box6. Voeg hieraan 2 druppels NaOH oplossing
7. Voeg 2 druppels KMnO_4 oplossing in box7. Voeg hieraan 2 druppels FeSO_4 oplossing
8. Breng 2 druppels $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ in box8. Voeg hieraan 2 druppels NaOH oplossing
9. Breng 1 druppel AgNO_3 in box9. Voeg hieraan 1 druppel FeSO_4 .
10. Voeg 2 druppels CuSO_4 in box10. Voeg hieraan een stukje zinkmetaal.

Verklaring:

1. Vorming van witte BaSO_4
2. Vorming van PbI_2 gele neerslag
3. Vorming van $\text{Fe}(\text{SCN})^{2+}$ rode neerslag
4. Vorming van $\text{Cu}(\text{NH}_3)_4^{2+}$ diep blauw complex
5. Vorming van het grijze $\text{Fe}(\text{OH})_2$. Geleidelijk ontstaat het bruine $\text{Fe}(\text{OH})_3$ door oxidatie met de lucht.
6. Het fel paarse KMnO_4 verandert geleidelijk via het bruine MnO_2 naar het kleurloze Mn^{2+}
7. Er ontstaat $\text{Ba}(\text{OH})_2$. Dit is oplosbaar in het begin. Geleidelijk aan wordt CO_2 geabsorbeerd van de lucht waardoor het onoplosbare BaCO_3 ontstaat onder de vorm van een witte schijn aan het oppervlak.
8. Aan het oppervlak ontstaat het metallische zilver door de reductie van AgNO_3 en vorming van Fe^{3+}
9. Het oppervlak van het zink wordt roodbruin van het koper. De oplossing wordt lichter blauw door het verdwijnen van CuSO_4 .